

NACRT

**PROGRAM RADA MUZEJA U DOBOJU
ZA 2021. GODINU**

Predsjednik UO

Dejan Miljanović

Direktor

Nebojša Dragojlović

UVOD

Muzej u Doboju, osnovan 1956. godine, je matična ustanova za prostor 12 opština u Republici Srpskoj ali je zbog do kraja nedefinisane mreže muzeja u RS, prostor djelovanja znatno širi. Do 2020. godine funkcionisao je u zgradi površine oko 700 m², sadašnja površina zgrade Muzeja je oko 1.100 m². Muzej u Doboju je u završnoj fazi građevinskih radova dogradnje zgrade, a koju finansira grad Doboj sa oko 260.000 KM. Osnovni motiv Grada za ova ulaganje je smještanje legata Dragutina Handanovića, našeg istaknutog vajara. Na prostoru Bosne i Hercegovine ali i šire, vrlo je rijedak i za svaku pohvalu gest Grada da se na ovaj način oduži jednom umjetniku. Ovim legatom Muzej je otpočeo sa formiranjem novog, petog odjeljenja. Dio njegovih umjetnina će biti i dio stalne muzejske postavke. Dosadašnja stalna muzejska postavka bila je realizovana na oko 220 m² i zbog građevinskih radova je morala u potpunosti biti izmještena. Nakon proširenja izložbeni prostor, namijenjen za stalnu postavku, će biti površine oko 600 m². Najbitnije aktivnosti planirane u 2021. godini će se i odnositi na realizaciju stalne muzejske postavke. Dinamika realizacije će zavistiti od visine sredstava koju budemo imali na raspolaganju. Nastojaćemo da na različite načine obezbjedimo sredstva za realizaciju stalne postavke. Sama postavka će kroz 7 dijelova predstavljati opšti prikaz kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa prostora koji Muzej kroz svoju matičnu djelatnost pokriva i dio koji se odnosi na legat Dragutina Handanovića, i imaće svakako svoju obrazovnu komponentu (znatan dio sadržaja postavke biće kompatibilan sa školskim programom, gdje će nastavnici i profesori imati priliku da na prijemčiv način održe školske časove u samom izložbenom prostoru) ali i kao značajna turistička lokacija. Vrijednost radova kojima bi se realizovala stalna muzejska postavka je oko 64.000 KM. Iako će biti i bitnih terenskih istraživanja, obrade dokumentacije i zaštite materijala, ističemo i u kraćim crtama obrazlažemo našu glavnu aktivnost u 2021. godini realizaciju stalne postavke „Fragmenti iz prošlosti, kulturno-istorijsko i prirodno nasljeđe sjevero-istočne Republike Srpske“

Stalna muzejska postavka:

- Realizacija numizmatičke izložbe „**Tok novca na dobojskom području kroz istoriju**“, bogate numizmatičke zbirke će kroz prikazani novac od rimskog perioda pa sve do današnjih vremena prikazati i dominantnu vlast različitih naroda na našem prostoru (neophodan mobilijar specijalnog tipa, specijalni tip rasvjete i štamparske usluge).
- Realizacija izložbe „**Nematerijalno kulturno nasljeđe sjevero- istočne Republike Srpske**“, u početku je planirano da se predstavi 10 elemenata NKN RS sa prostora koji Muzej svojim djelovanjem pokriva, ali će i svaki novi element biti uvršten u postavku tako da će izložba imati dinamičan karakter. Muzej bi time postao prva ustanova na našim prostorima (BiH) koji bi na ovaj način predstavio ovaj dio našeg nasljeđa. Mi smo već i prepoznatljivi u širem regionu po ovom pitanju jer smo uspjeli da našim aktivnostima jedan element NKN postane i dio svjetskog nematerijalnog kulturnog nasljeđa, uvršten na Uneskovu listu (neophodno preuređivanje prostora kroz zidarsko-molerske radove, postavljanje rasvjetnih tijela, izrada postamenata, izložbenih panoa i štamparske usluge).
- Realizacija izložbe „**Vodeni svijet sjevernog dijela Republike Srpske**“, izložbom će biti predstavljeni većina vodozemaca i riba koji nastanjuju tokove rijeka i močvara u ovom dijelu Republike Srpske, te predstavljanje zmijskih vrsta takođe koje obitavaju na ovom prostoru (neophodni specijalne posude za držanje preparata, rasvjeta, mobilijar i štamparske usluge).
- Realizacija izložbe „**Stradanje stanovništva dobojskog područja u 20. vijeku**“ (neophodan mobilijar specijalnog tipa, specijalni tip rasvjete i štamparske usluge).
- Realizacija arheološke izložbe „**Kontinuitet življenja na dobojskom području**“, prikazuje kontinuitet življenja od

praiistorijskih vremena ali prikazuje i različite civilizacije koje su se susretala na našim prostorima.

- Realizacija etnološke izložbe „**Eho prošlosti**“, prikazuje tradicionalnu arhitekturu i tradicionalni način življenja i privređivanja do polovine 20 vijeka.
- Predstavljanje legata Dragutina Handanovića, u prvoj izložbenoj varijanti iz bogatog fundusa koje vajar ostavlja Gradu, odnosno Muzeju, biće izloženo 40 nagrađivanih radova na domaćim i međunarodnim umjetničkim skupovima.

Svi dijelovi stalne postavke će biti praćeni i multimedijalnim sadržajima.

Novim sadržajima u novom, proširenom prostoru, realizacijom stalne muzejske postavke vjerujemo da možemo imati minimum 7.000 posjetilaca na godišnjem nivou, jer je i do sada Muzej bilježio između 4.000-5.000 posjetilaca godišnje u prosjeku za period 2010-2019. godina.

Terenska istraživanja

- Arheološka istraživanja srednjovjekovnih manastira Udrim, Vožuća i Gnionica. Muzej u Doboju već drugu godinu za redom vrši istraživanja na ostacima srednjovjekovnog manastira Udrim, koji su prethodili obnovi manastira srušenog u 17. vijeku. Takođe srednjovjekovni manastir Vožuća, zbog problema sa podzemnim tokovima i velikom količinom vlage, onemogućeno je freskopisanje, te će u sklopu građevinskih radova na uklanjanju problema biti iskorišćen prostor i za arheološka ispitivanja. Srednjovjekovni manastir Gnionica, na području opštine Vukosavlje, pretpostavlja se da je bio na jednom određenom lokalitetu i upravo će arheološkim iskopavanjima u organizaciji Muzeja u Doboju i Eparhije zborničko-tuzlanske biti potvrđena (ne)opravdanost narodnog predanja koji vezuje ovaj manastir, srušen u turskim osvajanjima, za lokaciju Crkvište.
- Etnološka istraživanja koja se odnosi na nematerijalno kulturno nasljeđe prostora sjevero-istočne Republike Srpske, svaki novi

element biće prosljeđen Odjeljenju za nematerijalno kulturno nasljeđe RS u Muzeju Republike Srpske ali će biti i prezentovan u okviru stalne postavke Muzeja u Doboju posvećene NKN RS koje se nalazi na prostoru koji Muzej svojim matičnim djelovanjem pokriva.

- Istorijsko odjeljenje će se baviti započetim istraživanjem „Stare dobojske porodice“, „Haljard misija- spašavanje savezničkih avijatičara na prostoru Ozrena“ i „Dobojski logor smrti, Prvi svjetski rat“, sva navedena istraživanja će naći svoje mjesto i u novoj, stalnoj postavci.
- Prirodnjačko odjeljenje fokus u istraživanju staviće na ribe i vodozemce koji naseljavaju donji tok rijeke Bosne, te zmije na području sjevero-istočne RS, teme koje će biti zastupljene i u stalnoj postavci.

Ostali poslovi

Ostali poslovi se odnose na redovne muzejske poslove ažuriranje dokumentacije, pedagoški rad i konzervaciju i preparaciju muzejskog materijala.

Nakon proširenja zgrade Muzeja dio fasade je ostao neuređen i znatno devastiran, te je za uređenje tog dijela fasade neophodno 15.000KM i ovi radovi su planirani u 2021. godini kako bi proširena zgrada Muzeja u potpunosti zasijala u novom ruhu.

Finansijski pokazatelji

Funkcionisanje Muzeja u Doboju pokriva se kroz finansije iz različitih izvora. Plate radnicima i sredstva za matičnost obezbjeđuje Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske. Materijalne troškove i dio programskih aktivnosti pokriva grad Doboj, i dio programskih aktivnosti se obezbjeđuje kroz učešće u projektima koje podržavaju institucije i fondovi namijenjeni za finansiranje kulturne, odnosno muzejske djelatnosti.

Muzeju kao instituciji za osnovno funkcionisanje (komunalni, komunikacioni, režijski i troškovi energije) neophodno je oko 25.000 KM.

Ne računajući plate zaposlenih planirani budžet za realizaciju planiranih aktivnosti je u visini od 104.000 KM. Početna ograničenja koja su predočena u Uputstvu za pripremu budžeta Grada od 37.000KM su nedovoljna, te je prema Gradu upućen zahtjev od 44.000 KM za redovan budžet i 15.000KM za kapitalna ulaganja, odnosno sanaciju dijela fasade zgrade Muzeja. Ostatak od 45.000 KM ćemo nastojati realizovati kroz sredstva:

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske	10.000 KM
Ministarstvo kulture i informisanja u Vladi Srbije	3.000 KM
Sekretarijat za vjere u Vladi RS	3.000 KM
Ministarstvo civilnih poslova BiH	24.000 KM
Addiko bank	5.000 KM